

РЕШЕНИЕ

№ 376

гр. Ямбол, 20.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

Членове: Галина Ив. Вълчанова Люцканова
Яна В. Ангелова

при участието на секретаря П.Г.У.

като разгледа докладваното от Красимира В. Тагарева Въззивно гражданско дело № 20232300500375 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Община Тунджа - Ямбол, подадена от пълномощника адв.Е.И., против Решение №335/07.07.2023г. на Ямболски районен съд, постановено по гр.д. №886/2023г. по описа на този съд, с което въззивната община е осъдена да заплати на Д.Х.С. от гр.****, малолетна, действаща чрез нейния баща и законен представител Х. Р. С., сумата от 5000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от ухапване на 02.10.2022г. в с.**** от безстопанствено куче, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 02.10.2022 г. до окончателното изплащане, както и направените разноски в размер на 1000 лева.

Оплакването в жалбата е за неправилност на решението на първата инстанция, поради допуснати нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост. Според въззивната община съдът не е извършил прецизен и задълбочен анализ на събраните по делото доказателства, едностранчиво и неаргументирано е постановил своето решение на база главно на свидетелските показания на лица, които са заинтересовани от изхода на делото. Сочи се в жалбата, че съдът не е коментирал приетите по делото писмени доказателства- разпит на св.Т.Н. по досъдебното производство, съдебно-медицинско удостоверение, жалба от Р.С.а, протокол за извършена проверка и предписания от гл.инспектор при ОДБХ-Ямбол, от които доказателства по делото са установени изявленията на родителите на пострадалото дете, че ухапването е от съседско куче. Въззивникът счита за невярно, неправилно и необосновано заключението на съда, че по делото не са ангажирани доказателства от ответника за това, че е предприел мерки и е изпълнил предписанията от закона действия за овладяване на популацията от бездомни кучета. Сочи, че общината е приела програма и план за действие за овладяване популацията на безстопанствените кучета и тъй като от с.**** няма постъпили сигнали за наличие на бездомни кучета, от страна на общината не са предприети конкретни действия в това населено място. В жалбата се изтъква, че не е обсъдено и обстоятелството, че е налице

съпричиняване на вредоносния резултат, доколкото не били представени доказателства за пострадалото дете да е била положена дължимата грижа за здравето и телесната му цялост от страна на лицето, което го е придружавало. Въззивникът е изложил доводи по отношение на всяко от направените оплаквания.

По тези съображения общината моли за отмяна на обжалваното решение на ЯРС, с присъждане на направените по делото разноски. Евентуално оспорва размера на предявения иск за неимуществени вреди, тъй като е силно завишен и не съответства на принципа за справедливост, установен в чл. 52 от ЗЗД, както и предвид обстоятелството, че е налице съпричиняване. Оспорен е и размерът на претендираната лихва, предвид това, че същата няма характер на мораторна такава и се дължи евентуално за период от датата на предявяване на иска до изплащане на присъдения размер на обезщетението.

В законоустановения срок не е постъпил писмен отговор от въззиваемата страна.

В о.с.з въззивната жалба се поддържа от пълномощника на въззивната община - адв.И., която пледира за отмяна на обжалваното решение на ЯРС, евентуално за намаляване размера на присъденото обезщетение.

За въззиваемата Д.С. малолетна, действаща чрез своя баща и законен представител Х.С., в о.с.з. се явява процесуалният представител адв.Б., който оспорва въззивната жалба и моли за потвърждаване на първоинстанционното решение като законосъобразно и обосновано. Излага съображения, че районният съд е направил пълен анализ на събраните по делото доказателства и е обосновал извода си за това дали кучето е безстопанствено, а при определяне размера на обезщетението е преценил всички релевантни обстоятелства и правилно е уважил иска в предявения размер.

И двете страни претендират присъждане на направените разноски.

Въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от легитимирана страна и в срока по чл.259, ал.1 ГПК, поради което може да се разгледа по същество.

За да се произнесе, ЯОС извърши преценка на събраните по делото доказателства, взе предвид доводите на страните и приема за установено следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правно основание чл.49 ЗЗД, вр. с чл.45 ЗЗД, предявен от ищцата Д.Х.С. от гр.****, малолетна, действаща чрез своя баща и законен представител Х. Р. С., против Община „Тунджа“ - за присъждане на сумата 5 000лв., представляваща обезщетение за причинените на ищцата неимуществени вреди от нападението и ухапването на 02.10.2022г. в с.**** от безстопанствено куче.

С депозирания отговор на исковата молба ответната община е оспорила иска изцяло като неоснователен и недоказан. На първо място е оспорено твърдението в исковата молба, че ухапването на детето е причинено от бездомно куче, като според общината кучето има стопанин и това е съседката на дядото на ищцата Т.Н.. От общината е заявено, че в населеното място, където се твърди да е извършено ухапването на детето няма безстопанствени кучета и в Община „Тунджа“ не са постъпвали сигнали в такава връзка, като е противопоставено възражение, че не е била положена и дължимата грижа от придружителя на ищцата за опазване на здравето и телесната ѝ цялост и е налице съпричиняване на вредите. Другото възражение на общината е, че е изпълнила задълженията си по ЗЗЖ, като е предприела предписаните от закона действия за овладяване на популацията на безстопанствени кучета - приела е и изпълнява План за действие за овладяване на популацията на такива животни, сключила е договори във връзка с дейността на общинския приют за безстопанствени животни в с.Роза и е взела мерки за предотвратяване на агресивното поведение на животните, но не е напълно задължена да предотврати агресивно поведение. Общината е оспорила иска и по размер като завишен и несъответстващ на критерия за справедливост по чл.52 ЗЗД, оспорила е и претенцията за законна лихва до датата на подаване на исковата молба.

Установената по делото фактическа обстановка е следната:

Въз основа на съвкупната преценка на писмените доказателства по делото – фиш за спешна медицинска помощ от 02.10.2022г., съдебно-медицинско удостоверение от 03.10.2022г. и на гласните доказателства чрез разпита на свидетелите Р.С. и Р.С., чиито показания следва да бъдат ценени като последователни, убедителни, житейски логични и

кореспондиращи с останалия доказателствен материал по делото, въззивният съд приема за установено по несъмнен начин, че на 02.10.2022г. ищцата Д.С. е била нападна и ухапана от куче в с.****, Община „Тунджа“, Обл.Ямбол. Видно е от фиша за спешна медицинска помощ ухапванията у детето са по дясна длан и бедро на дясно краче, като на детето е била направена промивка и превръзка на раните и същото е насочено към общопрактикуващия лекар и съдебен лекар. От представеното Съдебномедицинско удостоверение № 446/2022г. от 03.10.2022г., издадено от съдебния лекар д-р Ч., по делото е установено, че ищцата е получила ухапвания от куче в областта на дясната длан и задновътрешната повърхност на дясното бедро, по което има две наранявания с неравни ръбове, натъртени тъканни и с кръвонасядания и болезнен оток на тъканите около тях. Описаните травматични увреждания според заключението на съдебния лекар са получени в следствие на предмети с остри затъпени ръбове и добре отговарят да са били получени по начин и време, съобщени от освидетелстваното дете, чийто баща е съобщил, че детето е било нападна и ухапано от кучетата на съседите.

Разпитаният свидетел - очевидец, дядото на ищцата – Р.С. е установил с показанията си, че с двете си внучки – ищцата и по-малката ѝ сестра, е вървял на посочената дата в с.**** на ул.****, като до № ** на улицата спрели, за да наберат паднали орехи. Навеждайки се свидетелят чул Д. да изревава, обърнал се и видял, че детето е захапано за крака от едро, голямо, кафяво куче. Д. била коленичила на земята и плачела. Кучето се насочило и към другото внуче на свидетеля, но той успял да го вземе и да прогони животното. След това, носейки малкото дете и държейки за ръка по-голямата Д., чиито дясно бедро и дясна ръчичка кървели, се прибрали къщи. Децата плачели и били стресирани, дошла линейка и полиция по сигнал на тел.112. Лекарят превързал раната след направена промивка и препоръчал на другия ден детето да посети „Спешен център“, за да се направи допълнителен преглед. Според свидетеля, преди инцидента децата контактували с домашните кучета на дядо си и на баща си, но след ухапването се плашели и страняли от кучета, страхували се от кучета, при вида им ищцата се стъписвала, дърпала се към дядо си и го хващала за ръката. Една седмица след ухапването ищцата леко накуцвала с десния крак, а на мястото на ухапването останал белег. Описвайки кучето, което е ухапало ищцата, свидетелят С. е посочил, че това е голямо, улично куче, без марка, каишка или намордник, което е виждал преди това от около месец-два да ходи из селото. Това куче се събирало с други улични скитащи се кучета, за които никой не се грижел. Свидателят е изяснил, че съседката му Т. от № ** на улицата отглежда две големи кучета, затворени в клетка, има и едно малко куче, което бяга в двора, но него не го е виждал на улицата, не е виждал и съседката да храни уличното куче, което ухапало детето.

В качеството на свидетел по делото е разпитана и майката на ищцата - Р.С., която е установила с показанията си, че не е присъствала на инцидента, а е видяла децата си след него. Децата били много притеснени, Д. имала рани на ръцете, коляното и бедрото. След инцидента двете деца били неспокойни вечер, събуждали се с плач, когато видели куче, имали притеснения, притискали се към майка си, прибирали се у дома. Родителите решили децата да посещават психолог, за да се предотвратят психическите последствия от инцидента. На следващия ден след ухапването, по раната на Д. имало загнояване и се наложило посещение в болницата. Около седмица на детето били правени превръзки, в „Спешен център“ му поставили ваксина за тетанус, след това на родителите било обяснено как сами да се грижат за раните, което те правили много време за по-голямата рана. Понастоящем детето се мажело с крем, за да заличи белезите, по-големият от които бил на крака. Според свидетелката, болката от раните при ищцата продължили дълго време, детето изживявало притеснения за ръката и за крака си, при вида на куче започвало да пици и да се притиска в майка си, а заради неспокойния сън родителите решили да посещават психолог, от чиято терапия имало известно успокоение. За подадената от нея жалба до ответната община след процесния инцидент, св. С.а е обяснила, че оплакването ѝ в жалбата е било от кучетата на съседите, тъй като инцидентът се е случил в района на съседния имот и тя е предположила чие е кучето. При разпита обаче е поддържала, че кучето, което е ухапало детето ѝ не е било никога в съседния двор, винаги е било на улицата, не е било вързано, улично куче е, не е виждала съседката да го храни или да поставя къщичка за него. Имало такава къщичка навън, на улицата, но в момента не била там.

Образуваното ДП №198/2022г. на РУ „Тунджа“ е прекратено с постановление от

21.12.2022г. на наблюдаващия прокурор от ЯРП, който е приел въз основа на събраните по досъдебното производство доказателства, че ухапалото ищцата куче е безстопанствено и не е осъществен състав на престъпление по чл.325в, ал.1 от НК.

По делото е представено Становище след проведени консултации от 31.01.2023г. на психолога М.М., с което е установено, че ищцата посещава кабинета на психолога от м.октомври 2022г., на 3-4 сесии месечно. В началото е наблюдавана повишена тревожност у детето от посттравматичния стрес от ухапването от кучето на 02.10.2022г. След няколко сесии е отчетено известно успокоение, но детето все още се сеща за случилото се с емоция на страх и неприязън, тревожно е, като терапевтичната работа продължава за свеждане до минимум на последствията.

Ответната община е представила Решение №493/27.07.2021г. на Общински съвет „Тунджа“ за приемане на Програма и План за действие за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“ 2021г.- 2024г., като програмата и плана не са приложени. С трудов договор №109/05.10.2015г. и допълнителни споразумения към него общината е установила, че по трудово правоотношение при нея работи лице на длъжността „гледач на служебни животни“ в приют за безстопанствени животни. С Договор №72/30.05.2022г. общината е възложила на дружеството „Три Д“ ЕООД услуга с предмет "Залавяне, транспортиране и маркиране на безстопанствени кучета на територията на Община „Тунджа“ до приюта за безстопанствени животни в с.Роза", а с Договор №37/28.03.2022г. и Договор №41/20.03.2023г. е възложила на дружеството „Емвет“ ООД услуга с предмет "Ветеринарномедицинско обслужване на общински приют за безстопанствени животни в с.Роза, Община „Тунджа“ в т.ч. наблюдение на здравословното състояние на кучетата в общинския приют“. С издадени от дружеството „Емвет“ ООД фактури и с приложени копия от регистри, общината е установила датите и местата на прегледани кучета, манипулациите и използваните лекарствени средства и материали, а с издадени от дружеството „Три Д“ ЕООД фактури и протоколи за залавяне на безстопанствени кучета на територията на Община „Тунджа“ е установила изпълнени от това дружество дейности по залавяне, кастрация и маркиране на безстопанствени кучета на територията на общината, като в документите не фигурира с.****.

Видно е, че майката на ищцата Р.С. е подала до ответната община жалба вх. №9400-3677/04.10.2022г., в която са изложени оплакванията ѝ от увеличаване популацията на кучета в с.**** и от кучетата, отглеждани в съседите имоти на №21 и № ** на ул.“Тракия“ в селото. Посочено е в жалбата, че на 02.10.2022г. куче от съседния имот е било отвън, без повод и намордник и е нападнало двете деца на жалбоподателката, като е ухапало едното ѝ дете. Със Заповед № 071547/19.10.2022г. на Кмета на Община „Тунджа“ е назначена комисия за проверка по жалбата, която е съставила протокол от извършената проверка на 26.10.2022г. в с.****, констативен протокол Т-432 от 26.10.2022г., предписание №Т-432/ 26.10.2022г. от главен инспектор при ОДБХ-Ямбол, констативен протокол Т-433/28.10.2022г. и предписание №Т-433 от 28.10.2022г., издадени от главен инспектор при ОДБХ-Ямбол. Според тези документи, при проверката в с.**** на посочените от жалбоподателката адреси, са били установени само домашните кучета на съседите, които кучета са били без идентификация с микрочип и без поставени ваксини, за което на стопаните са дадени предписания за отстраняване на нарушенията. За резултатите от проверката Р.С.а е била уведомена с писмо от 02.11.2022г.

При тази фактическа обстановка, с обжалваното решение ЯРС е приел, че е осъществен фактическият състав на чл.49, вр. с чл.45 ЗЗД и е уважил предявения иск в предявения размер от 5000лв. За да постанови този резултат, съдът е приел, че ищцата е претърпяла увреждане от нападението и ухапването от куче, за което увреждане отговаря ответната община, тъй като кучето е безстопанствено, съгласно §1,т.1 от Наредба №4/01.02.2021г., а ответната община не е изпълнила задълженията си, установени в ЗЗЖ за надзора и грижите за безстопанствените кучета. При определяне справедливия размер на обезщетението съдът е отчетел ниската възраст на ищцата; че се касае за дете с неукрепнала детска психика, на което е причинено посттравматично стресово разстройство и тревожност, продължаващи и понастоящем; че за причинените травми лечението е продължило две седмици, през което време детето е търпяло болки и страдания и е накуцвало, а за останалия белег на крака на детето няма сигурност, че ще се заличи; съдът е

съобразил и съдебната практика по аналогични случаи. Съдът е разгледал възражението на ответната община за съпричиняване и е намерил същото за неоснователно и недоказано, като е приел, че не е имало действия от страна на детето или дядо му, довели до ухапването от кучето.

При така установените по делото факти, въззивната жалба се прецени като неоснователна. Съображенията са следните:

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта му - в обжалваната част. По останалите въпроси въззивният съд е ограничен от посоченото в жалбата, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните - т.1 от ТР №1 от 09.12.2013г. по тълк. д. №1/2013г. на ОСГТК на ВКС.

Съобразно тези правомощия по чл.269 ГПК ЯОС като въззивна инстанция намира, че постановеното по делото обжалвано решение на ЯРС е валидно, допустимо и правилно, като не е допуснато и нарушение на императивни материалноправни норми.

По правилността на решението, с оглед конкретните оплаквания на въззивника, съдът приема следното:

Районният съд правилно е квалифицирал иска по реда на чл.49 ЗЗД, вр. с чл.45 ЗЗД. Отговорността по чл.49 ЗЗД е обективна, има гаранционно-обезпечителна функция и е за чужди виновни противоправни действия. По така предявения иск следва да се установят следните елементи от фактическия състав, пораждащ тази отговорност: противоправно действие или бездействие от страна на лице, на което е възложено извършване на някаква работа; причиняване на вреда - при или по повод изпълнението на възложената работа; както и причинна връзка между противоправното поведение и вредоносния резултат. Когато се твърди, че вредите са причинени от бездействие, какъвто е разглежданият случай, за да е противоправно бездействието, то на претендиращия деликвент трябва да е предписано нормативно задължение за действие. Или за да е противоправно бездействието на служители на ответната община, то трябва да има правна норма, която да ги задължава да извършват дейност по изолиране на безстопанствените кучета.

В разпоредбите на Закона за защита на животните (ЗЗЖ), действали към момента на увреждането на ищцата – чл. 40, ал.3 и 4, чл. 41, ал.1 – 3, чл. 47, ал. 1 и ал. 3, чл. 48, чл. 49 и чл. 50, т.2, са предвидени задълженията на длъжностни лица на общините за извършване на необходими действия за настаняване на безстопанствените животни в приюти и осъществяване на системен надзор и грижи за върнатите по места след маркиране животни, както и за предотвратяване агресивно поведение на кучетата към хора или животни. В допълнение следва да се посочи, че нормата на §5 от ПЗР на ЗЗЖ вмениява като задължение на Кметовете на общините да осигурят настаняването на безстопанствените животни в приюти. Съгласно легална дефиниция, дадена в §1, т.1 от ДР на Наредба №4/01.02.2021г. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на РБългария, "безстопанствено куче" е всяко изоставено, изгубено, родено на улицата или домашно куче, оставено на обществено място без надзор.

С оглед посочената нормативна уредба е несъмнено, че целта на ЗЗЖ е безстопанствените кучета да не се намират в свободно състояние в населените места, тъй като са заплаха за живота и здравето на хората. Поради това законът предвижда, че общинските власти са длъжни да вземат под надзор всички безстопанствени кучета чрез залавянето, кастрирането, обезпаразитяването, ваксинирането им срещу бяс и настаняването им в изградени и стопанисвани от тях приюти. Основната мярка за надзор е именно настаняването на кучетата в приюти (чл.41, ал.1 ЗЗЖ), като само по изключение се допуска кучетата да бъдат връщани на местата, от които са взети (чл.47, ал.3 от ЗЗЖ). Същевременно, в разпоредбата на чл.47, ал.3, изр.2 ЗЗЖ изрично е предвидено, че кучетата са под надзора и грижите на общините, което означава, че чрез взетите от тях мерки същите следва да гарантират безопасното им поведение спрямо хората, независимо от вида на тези мерки (дали чрез настаняване в изолатор или чрез връщане по места).

В случая е безспорен между страните факта, установен и със събраните по делото писмени и гласни доказателства, че на 02.10.2022г. ищцата е нападната и ухапана от куче.

Установени са и посените от ищцата болки, страдания и негативни последици като пряка последица от ухапването от кучето. Спорните въпроси между страните, за разрешаването на които спорът е пренесен пред настоящата инстанция, са дали ищцата е ухапана от безстопанствено куче, съответно налице ли е разясненото по-горе противоправно бездействие от страна на ответната община, налице ли е съпричиняване на вредоносния резултат и какъв е справедливия размер на дължимото на ищцата обезщетение.

По въпроса чия е тежестта да докаже, че кучето е безстопанствено, е формирана трайна съдебна практика на ВКС, застъпена в Решение №308/03.01.2018г. по гр. д. № 1068/2017г. на ВКС, IV г. о., Решение №377/27.04.2009г. по гр. д. № 5682/2007г. на ВКС, IV г. о., Решение № 50151 от 19.10.2022 г. по гр. д. № 2598/2021 г., на ВКС, III г. о. и др. Според тази практика, тежестта за доказване на факта, че кучето е безстопанствено е на ищеца, който твърди да е пострадал от нападението му. Доказването е пълно, с всички допустими по ГПК доказателствени средства, в това число и свидетелски показания за външния вид на кучето, неговото поведение и различните други възможни обстоятелства, при които е наблюдавано преди, по време и/или след инцидента. В случая, изпълнявайки тази доказателствена тежест по отношение на безстопанствеността на кучето, пред първоинстанционния съд от страна на ищцата са посочени и събрани гласни доказателствени средства- показанията на свидетелите С. и С.а, които са установили, че кучето е било на улицата, без надзор от стопанин. Свидетелят С. е описал вида на кучето и е бил категоричен при разпита, че от два месеца кучето се е скитало на улицата, било е свободно, никой не се е грижил за него, било е немаркирано, без каишка и намордник. Настоящият състав на въззивния съд счита, че показанията на свидетеля С., преценени по правилата на чл.172 ГПК, следва да бъдат ценени с доверие. Обстоятелството, че същият е дядо на ищцата не обуславя априори извод за дискредитиране на неговите показания, а следва преценката им с оглед всички доказателства. Показанията на свидетеля се отличават с последователност на изложението, яснота, детайлност и категоричност, и кореспондират с показанията на св.С.а. Преценявайки ги по реда на чл.172 ГПК, доколкото свидетелят е лице от най-близкия семеен кръг на ищцата, съдът не намери основание да не кредитира същите. Показанията пресъздават преките лични впечатления на свидетеля – очевидец на злополуката. Кучето е било без надзор, на улицата, движещо се свободно, без маркировка, каишка и без намордник. Ответната община, която се позовава на факта, че кучето е имало стопанин, следва да го установи. Общината обаче не е ангажирала годни доказателства за установяване на този факт. Съставените протоколи и дадените предписания от извършената проверка по жалбата на майката на ищцата, не установяват по никакъв начин кучетата на собствениците на имотите от №21 и № ** на улицата, на която е настъпил инцидента, да са били освободени, на процесната дата да са напуснали дворовете, в които се отглеждат и едно от тези кучета да е нападнало и ухапало детето. Действително е установено, че в жалбата на св.С.а до ответната община и в дадените от бащата на ищцата сведения пред съдебния лекар, се съдържат данни, че кучето е било на съседите на св.С.. Тези данни обаче са опровергани именно с показанията на свидетеля-очевидец С.. Следва да се посочи, че е логично и житейски обяснимо родителите на пострадалото дете да търсят стопанина на кучето измежду съседите на имота на дядото, в близост до който е настъпил инцидента и именно тава е обяснението, даденот от св.С.а при разпита й, че е предположила кучето да е на съседите, до чийто имот е настъпило нападението и ухапването от кучето. В същия смисъл – че кучето е безстопанствено, е и заключението на прокурора по ДП №198/2022г., като постановлението на ЯРП не е обвързващо съда (на основание чл.300 ГПК задължителна за гражданския съд е само влязлата в сила присъда на наказателния съд), но същото подлежи на преценка съвкупно с останалите доказателства по делото. Въззивният съд не цени свидетелските показания на разпитаните по досъдебното производство свидетели, предвид принципа за устност и непосредственост в гражданския процес, регламентиран в разпоредбата на чл.11 ГПК, но отчита прокурорския акт, съгласно който ухапалото ищцата куче е безстопанствено. Предвид изложеното, правилни и обосновани са изводите на първоинстанционния съд, че ищцата е доказала, че увреждането й е причинено от безстопанствено куче.

Настоящият съдебен състав приема, че е установено по делото и бездействието на длъжностните лица на ответната община по изпълнение на възложените им със ЗЗЖ задължения, което е противоправно. Общините са длъжни да изпълняват правомощията си,

защото така те постигат целта на закона – добро управление на съответните обществени процеси. Когато общината не предприеме предписано от закона действие или го предприеме, без да положи дължимата грижа за постигане на изискуемия резултат и от това настъпят вреди, тя дължи обезщетение. Неоснователно се явява оплакването на въззивника, че е взел достатъчно мерки за овладяване популацията на бездомните кучета и за предотвратяване на агресивното поведение на безстопанствените кучета, което предполага постоянен контрол върху тях в населените места в общината. Както се прие и посочи, от съвкупната преценка на събраните по делото доказателства е установено, че ищцата е била ухапана от безстопанствено куче, което не е имало нито каишка или намордник, нито маркировка. Обстоятелството, че безстопанствено куче е проявило непредизвикана агресия и е наранило човек, само по себе си означава, че общината чрез своите органи не е изпълнила надлежно законовите си задължения за надзор по ЗЗЖ. Макар да е приела програма и план за действие за овладяване на безстопанствените кучета, да е изградила приют в с.Роза, да е сключила договор за залавяне и транспортиране на безстопанствените кучета до приюта в с.Роза, както и договор за ветеринорномедицинско обслужване на общинския приют за животни в с.Роза, не е доказано от ответната Община „Тунджа“ да е предприела всички предвидени мерки за ефективното овладяване на популацията на безстопанствените кучета и за предотвратяване на агресивното им поведение, а именно: поетапно увеличаване екипите по залавяне на безстопанствени кучета; закупуване на мобилна клиника или оборудване на общински помещения за извършване на безплатни кастрации, ваксинации и идентификация с микрочип на безстопанствени кучета; проверки на собствениците на кучета от мобилните екипи по места; преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината; отчитане на броя на ухапаните от безстопанствени и/или домашни кучета и др. Видно е от представените от общината писмени доказателства, че дейности по сключените от нея договори не са били извършвани в населеното място – с.****, където е настъпил инцидента, което означава, че от страна на общината не е извършен и контрол по изпълнение на договорите. Неоснователно се твърди в жалбата, че липсата на сигнали за наличие на безстопанствени кучета на територията на посоченото населено място е доказателство за факта, че в селото няма безстопанствени кучета. Напротив, данни, че на територията на обсъжданото село има безстопанствени кучета се съдържат и в жалбата на св.С.а, и в показанията на разпитаните по делото свидетели, и в образуваното пред ЯРП досъдебно производство.

В обобщение, въз основа на съвкупната преценка на доказателствата по делото, ЯОС приема, че описаното по-горе бездействие на длъжностни лица на ответната община се явява непосредствена причина на претърпените от ищцата неимуществени вреди – детето е претърпяло болки и страдания, както и психическо и стресово напрежение от нападението и ухапването от безстопанственото куче. Самите вреди също са доказани по несъмнен и категоричен начин въз основа на ценените с доверие гласни доказателства, поради което ответникът носи отговорност за обезвредата им.

По отношение размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, настоящият съдебен състав приема, че поначало, въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки, страдания и психически затруднения и паричната престация, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда на основание чл.52 ЗЗД да извърши преценка във всеки конкретен случай какъв е справедливия размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл.52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението (Постановление №4 от 23.12.1968г. на Пленума на ВС). Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, възрастта на пострадалия, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр.

По делото е установено, че констатираните увреждания от ухапването от кучето са причинили на ищцата болки и страдания. Не са необходими специални знания, за да се приеме, че по естеството си инцидентът е предизвикал физически болки, стрес, уплаха, страх, повишена тревожност и негативни душевни изживявания у пострадащото дете.

Съобразявайки тежестта на уврежданията – двете рани на дланта и на бедрото на крака, ниската възраст на пострадалото дете – на 8 години към момента на увреждането, обстоятелствата, при които е настъпило същото – внезапно нападение и ухапване от куче, продължителността и вида на проведеното лечение от около 2-3 седмици и интензивността на физическите страдания в този период, накуцващата походка, наличният белег и най-вече психическите страдания на детето – причиненото посттравматично стресово разстройство, тревожност и страх от кучета, продължаващи месеци след злополуката, ЯОС намира, че справедливото по размер обезщетение за търпените неимуществени вреди възлиза на 5 000 лв., което е дължимо ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането, съгласно чл.84, ал.3 от ЗЗД, както законосъобразно е приел и първоинстанционният съд.

Неоснователно е оплакването на въззивната община за съпричиняване на вредоносния резултат, с твърдението, че не е обсъдено от районния съд. Съпричиняването по смисъла на чл.51, ал.2 ЗЗД е налице, когато вредата е настъпила и от действията на пострадалото лице. Пострадалият съпричинява увреждането си, когато и негово поведение е в причинно-следствена връзка с вредата, без това поведение да прекъсва причинно-следствената връзка между вредата и поведението на деликвента, както и когато пострадалият допринася за настъпване на вредите. Съпричиняване от пострадалия е налице, както когато той не е предприел задължителни мерки за сигурност, така и когато той не е предприел други подходящи мерки за сигурност, като не е необходимо поведението на пострадалия да е противоправно. Съгласно съдебната практика ответникът може да се позове на съпричиняване, като това негово възражение не е само волеизявление, с което се упражнява потестативно право, а е твърдение за факт. Ответникът има процесуална възможност да се позове на този факт в срока за отговор на исковата молба и трябва да изложи фактическите обстоятелства за действията на пострадалия, които са в причинна връзка и са допринесли за увреждането, както и да ги установи. В случая ответникът е посочил, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата, тъй като по отношение на детето не е положена дължимата грижа за здравето и телесната му цялост от придружаващото го лице. Тези твърдения на ответната община обаче са останали неподкрепени с доказателства по делото, тъй като не е установено детето с действия или с поведение да е провокирало кучето и да е предизвикало агресията му, за да се обсъжда приложението на чл.48 ЗЗД. Напротив, установено е с показанията на св.С., че нападението на кучето е било внезапно и неочаквано както за детето, така и за свидетеля, изводи за което е формирал и районният съд, като неоснователно се твърди в жалбата, че възражението за съпричиняване е останало извън полезрението на първата инстанция.

Предвид всички изложени съображения, въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а обжалваното с нея решение на ЯРС – потвърдено, като правилно и законосъобразно.

При този изход на делото пред въззивната инстанция, право на разноските за тази инстанция има въззиваемата страна, на която следва да се присъдят разноси в размер на 800лв. – заплатено адвокатско възнаграждение.

Водим от изложеното, Я О С

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №335/07.07.2023г. на Ямболски районен съд, постановено по гр.д. №886/2023г. по описа на този съд.

ОСЪЖДА Община „Тунджа“, с адрес гр.Ямбол, пл."Освобождение"№1, представлявана от кмета на общината, да заплати на Д.Х.С. с ЕГН *****, малолетна, действаща чрез своя баща и законен представител Х. Р. С., двамата от гр.*****, ул. "*****" бл.№**, ап.**, на основание чл.78, ал.1 ГПК сумата 800лв.– разноси пред въззивната инстанция.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл.280, ал.3, т.1, изр.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____